

JÓN ÓLAFSSON OG DEWEY

Sá sem fyrstur fór að sinna innra skipulagi safna og spjaldskrárgerð var Jón Ólafsson ritstjóri og alþingismaður. Hann hafði kynnst Dewey-flokkunarkerfinu í bókasöfnum í Bandaríkjunum.

Árið 1902 skrifaði hann grein í *Tímarit hins íslenska bókmenntafélags* sem hann kallaði „*Smábókasöfn*“ og fjallaði greinin um fyrirkomulag þeirra, einkum röðun og skrásetningu.

NÁM VIÐ HÁSKÓLA ÍSLANDS 1956

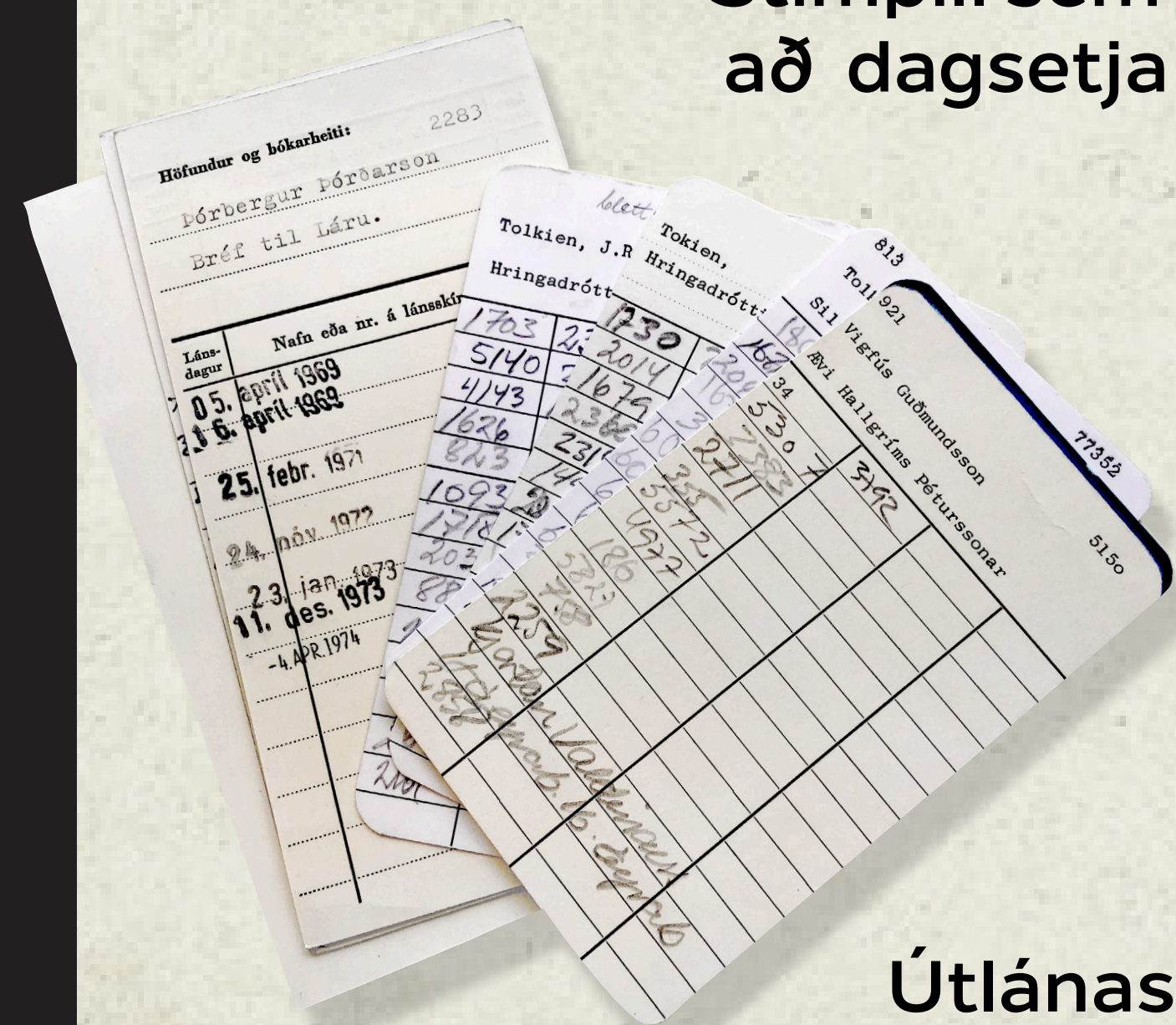
Kennsla í bókasafnsfræði hófst 1956 við Háskóla Íslands. Áður numu Íslendingar greinina erlendis. Fyrsti bókasafnsfræðingurinn var Sigurgeir Friðriksson sem lærði í Kaupmannahöfn.

TÆKNI

Í upphafi voru þær bækur sem keyptar voru inn tölusettar, raðað í stafrófsröð og skráðar í spjaldskrá sem og sérstaka bók sem kölluð var aðfangaskrá. Eftir það voru þær settar í hillu. Útlánatími bóka var vanalega ein vika.

Stimpill sem var notaður til að dagsetja skiladag í bók.

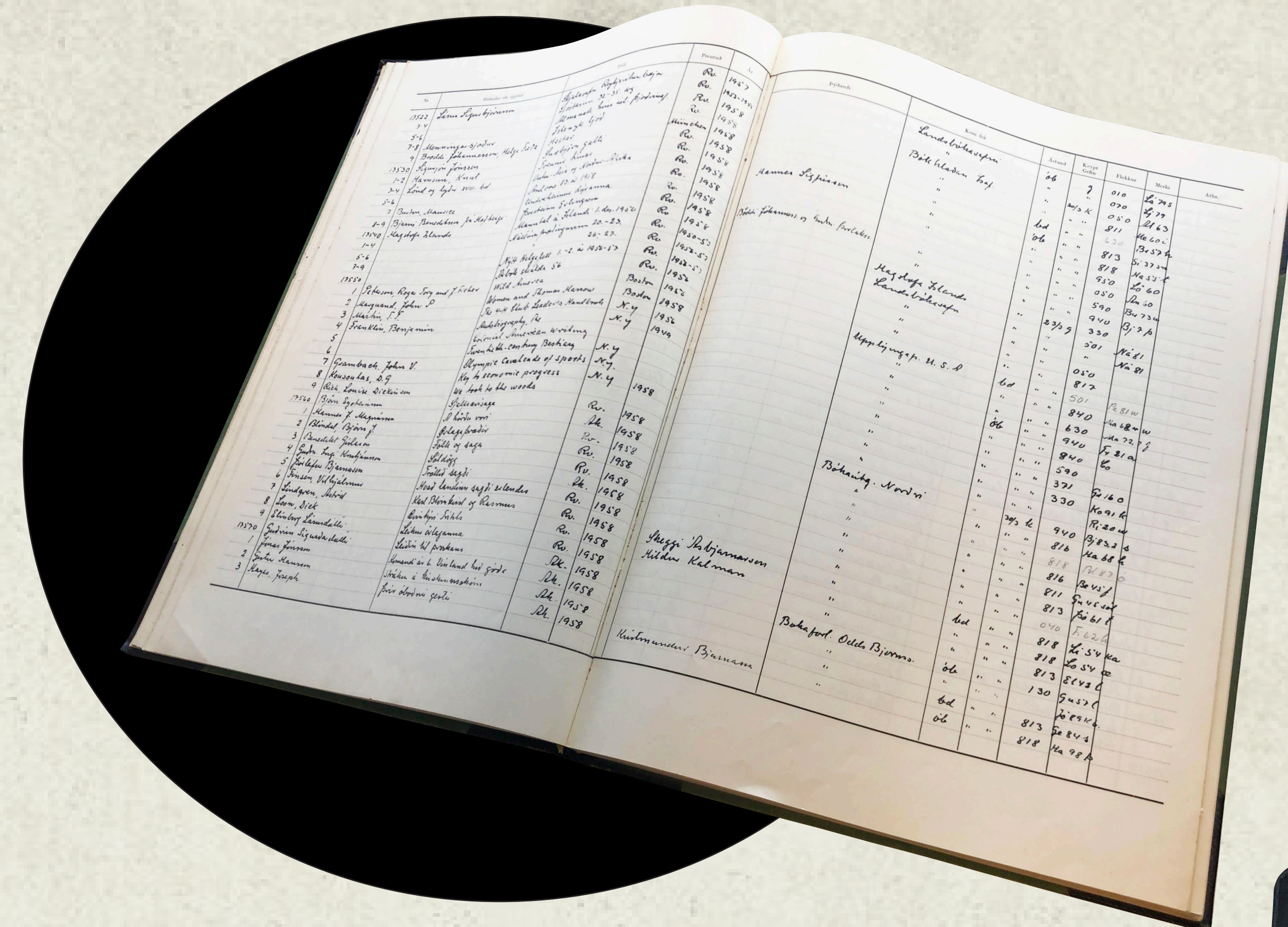

Útlánaspjöld.

Fyrir tölvuvæðinguna notuðu bókasöfn spjaldskrá þar sem allar bækur fengu sitt númer. Hver bók gat fengið fleiri en eina flokkstölu ef efni bókarinnar var margþætt. Þessum spjöldum var síðan raðað í flokkuðu skrána. Árið 1990, þegar efnisorðin voru tekin upp, fjölgaði spjöldunum fyrir hverja bók. Hver bók gat haft mörg spjöld þar sem aðeins eitt efnisorð var skráð á hvert spjald, eins með flokkstölurnar.

Rafbókasafnið er t.d. hægt að nálgast í spjaldtölvu.

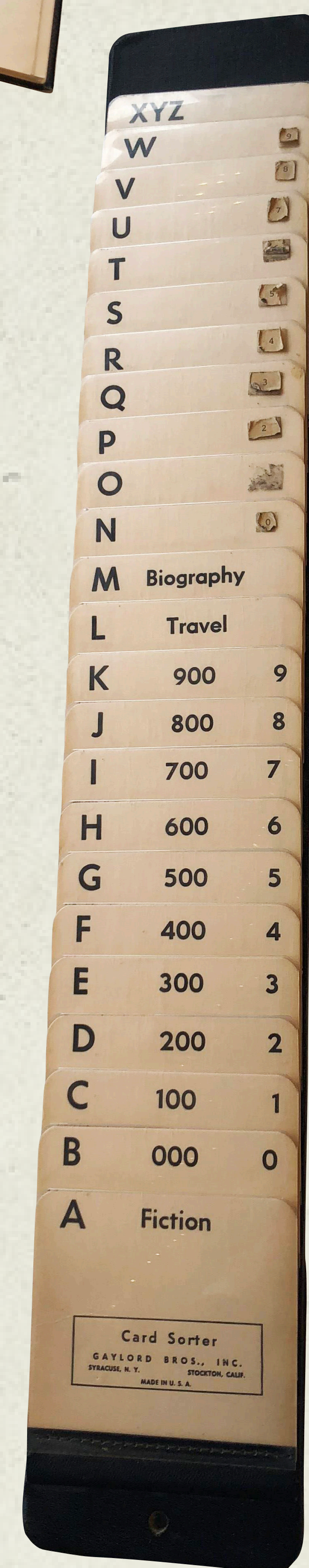

Aðfangaskrá frá árinu 1957.

Árið 1990 var hafist handa við að innleiða efnisorð og árið 1992 var gefinn út Kerfisbundinn efnisorðalykill fyrir bókasöfn og upplýsingamiðstöðvar. Honum er ætlað að stuðla að samræmingu milli bókasafna við efnisorðagjöf. Mikil vinna var við spjaldskrárnar og því var tölvuvæðingin algjör bylting fyrir starfsfólk bókasafna.

Spjaldskrá.

Flokkari, útlánaspjöldum var raðað eftir stafrófsröð og þau talin.

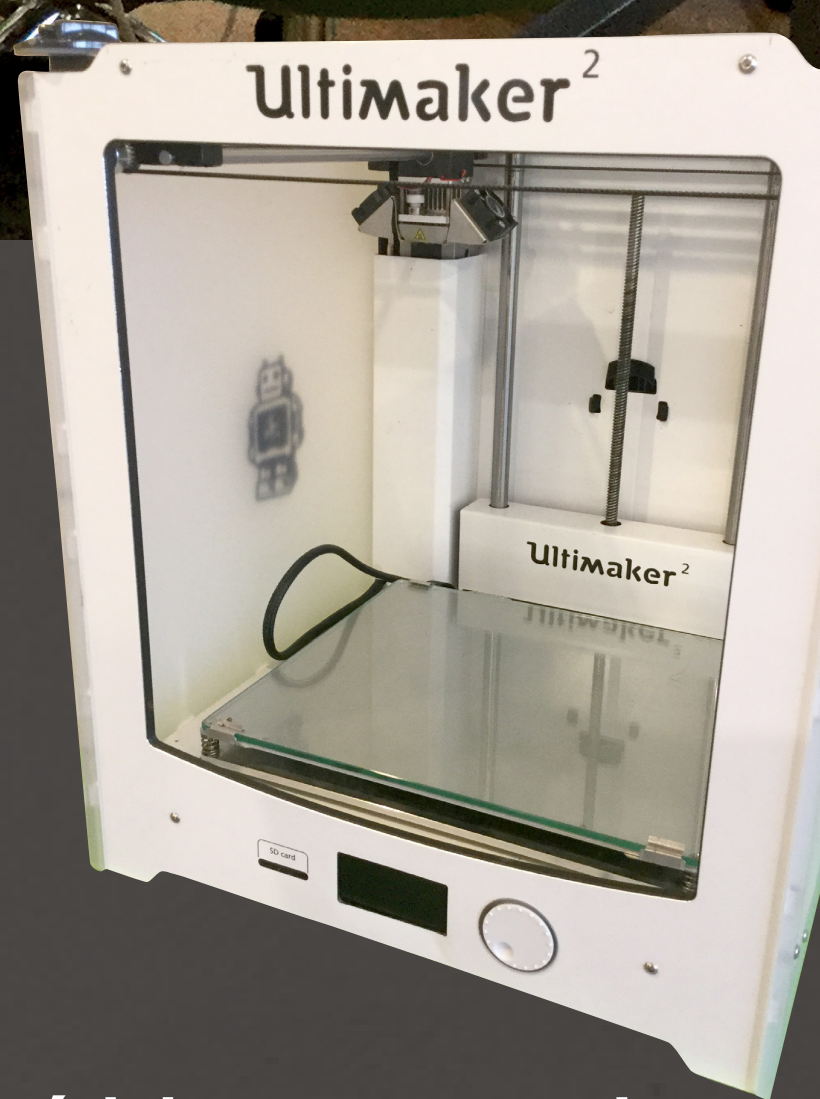
Í ÁTTINA AÐ SJÁLFBIRKU SAFNI

Árið 2007 tók Borgarbókasafn, fyrst bókasafna á Íslandi, í notkun sjálfsafgreiðsluvélar og fylgdu almenningubókasöfnin á Akureyri, í Hafnarfirði og Kópavogi í kjölfarið. Bókasafn Reykjaneshæjar tók sjálfsafgreiðsluvél í notkun árið 2008.

Borgarbókasafn er komið með tilraunaverkstæði, þar er m.a. að finna privíddarprentara og margt fleira.

Privíddarprentari Borgarbókasafnsins.

Árið 1988 hófst tölvuvæðing í Bókasafni Reykjaneshæjar með tilkomu Bókvers og árið 2003 var Gegnir, samskrá íslenskra bókasafna tekin í notkun. Í dag eru mörg bókasöfn orðin mjög tæknivædd, m.a. með upptökustúdíó, tilraunaverkstæði og forritun. Bókasafn Reykjaneshæjar er aðili að Rafbókasafni sem er samtarfsverkefni bókasafna á Íslandi og Landskerfa bókasafna.